

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Patris Gonzali Sylveriae, Societatis Iesv Sacerdotis

Godinho, Nicolao

Coloniae Agrippinae, 1616

Contra hæreticos & alios infideles fidei causam agit. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44032

52 VITAE GONZALI SYLVERIAE
duè mittebat, qui sollicitè quærent, an Neophyti
illis in locis habitantes aliqua rerum siue spiritua-
lium, siue temporalium difficultate promerentur:
Vnde cū agricolæ nonnulli Euangelij audiendi cau-
sa confluerent Tanaam, ibiq; ab incolis infidelibus
malè haberentur, nec possent commodè fidei do-
ctrinam percipere, obtinuit Gonzalus à Prætore, vt
in locum conuenirent vrbi vicinum, in quo & sine
dispendio viuerent & fidei præceptis cum fructu in-
struerentur. Locus is breui pagus euasit, accipiens à
Trinitate nomen; ac sub ipsum statim sui initium
centum quinquaginta numerauit incolas Christia-
nos, apud quos, simul vt eos honoraret, simul vt ad
altam quandam atque sublimem de Christiana reli-
gione opinionem animo concipiendam erigeret,
noui cuiusdam ex eadem gente Sacerdotis primum
sacrificiū quāta poruit magnificentia & splendore
celebrauit. Faciēti enim Diaconus ac Subdiaconus
assistebant, quod erat locis illis & tēporibus per-
rarum. Conuocati insuper omni ex parte musici &
symphoniaci, quos India tunc optimos habebat.
Tandem Prætor ipse non solum rei diuinæ voluit in-
teresse, verum etiam in communi cum reliquis tri-
clinio accumbere, nouumque propè se in eadem
mensa habere sacerdotem: quā ex benignitate mi-
rum est quā incredibilis excitata sit in illis Chri-
stianis cum summa admiratione lætitia.

*Contra hereticos & alios infideles fidei cau-
sam agit.*

CAP. XIII.

DV M Gonzalus hisce rebus intentus diligen-
tem Christo operam nauat, ecce Goæ renun-
ciatur

ciatur, quendam ex Nestoriana hæresi, mentita
 Episcopi dignitate, Malabaricam oram pererran-
 do, illis in agris Christiano aratro nondum bene
 subactis impiam facere sementem. Nulla interposi-
 ta mora, adscito socio Melchiorè Carnerio, Conci-
 num, notissimam Indiæ urbem, ad ostium Mangatis
 fluminis, à qua regno nomē, magnis itineribus con-
 tendit. Inde Melchiorè eadem super re Canauorem
 misso, quā præmijs, quā poenis nihil omnino nō mo-
 uet, ut pestilentem satorē deprehendat. Fit voti cō-
 pos. Hæreticus ipse, nemine cogente (veritatis ne
 studio, an metu compulsus, incertū) Patrē adit, per
 sese errorē fatetur; peccati veniā, & remediū petit.
 Gonzalus successu lætus rem defert ad Prouisorem,
 qui episcopi loco erat, & res fidei curabat, nondū in
 India constituto sanctæ inquisitionis tribunali. Pro-
 uisor Hæreticum hominem Ecclesiæ reconciliat er-
 rore deposito, & palam abiurato. Veruntamen ne ad
 pristinos rediens mores, quod aliquando vsu venit,
 foedo contagio alios corrumperet; effectum Gonza-
 li operā, ut in Lusitaniā opportunè mitteretur. Cū
 tantò propagandæ atq; tuendæ fidei ardore Sylue-
 riam inflammari, ac propè consumi, per illas regio-
 nes omnium rumoribus percrebuisset; quo quisque
 Christianam religionem utcunq; offendi norat, id
 ad ipsum, uti ad hæreticæ prauitatis censorē, quam
 primum deferebat. Inter alia exhibitum quoq; chi-
 rographum illi est, impijs in Christum maledictis
 & execrationibus refertum; quod in capsula colli-
 gendæ transeūtium eleëmofynæ, ad templi ostium
 collocata, cum reliqua stipe fuerat inuentum. Su-
 spicatus pater id, quod erat, auctorem sceleris fuisse
 aliquem origine Hebræum, eorum de numero, qui
 foris simulant Christi fidem, intus Iudaicæ perfidi-
 æ te-

54 VITAE GONZALI SYLVERIAE
dix tenacissimè adhærèt, cœpit statim in hoc genus
hominum, atq; in damnatam sectam adeo studiosè
& scitè pro concione inuehi, vt breui tempore om-
nes ferè, qui execrandæ petulantia vel auctores,
vel fautores, & conscij extiterant, detecti, in carcerè
detrusi, debita poena fuerint mulctati. His verò ex
rebus data Sylveria occasio scribendi ad Regem, &
maiolem in modum postulandi, vt si Christi fidem,
quam eximiè colit, quamq; tantoperè propagare
desiderat, seruatam in Oriente velit, operam det, vt
Pontificia auctoritate tribunalia in India erigatur,
in quibus electi in Lusitania viri, prudētia, literis, &
sanctimonia præstantes, Religionis causas pro di-
gnitate pertractent. Ita factum est. Atq; hoc tam sin-
gulare beneficium, quo Christiana fides in Oriente
hodieq; facta tecta conseruatur, Gonzali litera pe-
perere. Vt autè erat in pietatem eximiè affectus, ita
& illos, qui pietatis causã vi & armis tuebantur, toto
animi & corporis conatu adiuuabat. Cũ esset Goæ,
certo nũtio affertur, Melicum Chiauli dynastã ma-
ximis copijs ad oppugnandam Lusitanorum arcem
in eadem vrbe sitam ex continente profectum, intra
breuissimum tempus adfuturum. Prætor rectè sciēs
admodũ infirmas esse in arce vires ad oppugnatio-
nẽ sustinendã, proindeq; certissimum esse in mora
periculum, cũ paucis militibus, quos potuit raptim
cogere, actutum nauim conscendit, atq; ad propu-
gnandos socios summa celeritate proficiscitur. Di-
scedens tamen à Gonzalo petit, vt ipse, qua est apud
omnes auctoritate, & dicendi vi populum Goanum
excitet, vt in tãta rerum omnium difficultate peri-
clitantibus socijs subsidio currat; nec rem, non tam
Lusitanam, quã Christianam pessum ire sinat. Capit
Gonzalus

Gonzalus demandatam sibi à Pratore prouinciam. Nec mora, signo dato aduocat concionem. Adest subito frequentissima Ciuitas. Suggestu ipse concédit, grauiter causam explicat; impendētis periculi magnitudinem proponit, vt diligentē ac sedulo auxiliū ferant, vehemēter adhortatur. Paucis, inquit, vobiscū agam, viri Lusitani, nec enim longas moras instantia pericula patiuntur. Quo in statu res nostra Chiauli sit, probè nostis. Neque ego eam melius, quàm vestri vobis animi declarabūt. Paululum, obsecro, apud vos considerate, quidnam sit, nobilissimam Lusitanorum arcem fortunæ relictam, in Africæ totius luce, à Mahumetano hoste Christianæ religioni & nomini infensissimo (quod Deus omen auertat) expugnari. Parum quidē erit, socios vestros, amicos, ciues, propinquos per omnia dura & alpe-
ra exercitos, miserē vexatos, bonis omnibus exutos, victosq; tandem ac victos barbarorum manibus & crudelitati committi, ferro cædi, in frustra disseccari. Creditis ne, illa vna nostrorum carnificina satiadā diri hostis sauitiam, aut ea tantum præda eius avaritiam fore contentam? Haud extinguitur cupiditas habendo, sed acceditur: neq; expletur sanguine crudelitas, sed excitatur. Nisi obuiam malo itur, clades illa nostræ erit principium ruinæ. Aut enim Melicus victoria elatus huc arma superbè inferet, aut q̄ est proclius, huius capiendæ vrbis spē faciet hosti potētiori, sed hæc minora. Agitur in illa oppugnatione vestra per totū orbē existimatio; & quod est longè grauissimū, honor & dignitas fidei Christianæ. Fingite animis à Melico non admodū potēti & formidādo hoste captā Chiauli arcem, & propugnatores ipsos partim cæfos, partim in seruitutē abductos: Quid tū putatis reliquū, nisi vt illa tot victo-

rijs ac triumphis, tantaque ac tam incredibili maiorum nostrorum virtute in Oriente parta, perque oēs orbis terrarū plagas lōgè lateq; diffusa Lusitani nominis celebritas, veluti momento pereat? Dum subito crebris fama rumoribus falsa inuoluens veris, totam per Asiam, indeque per Affricam, & Europam vulgat, superatos ab imbelli Indo Lusitanos, iam ab Chiauli finibus locisque aliis esse pulsos, & abesse parum quin à tota India summo cum dedecore & ignominia expellantur. Iam verò, quod me magis angit, quonam ruet res Christiana? Num dubitare possumus, quin Lusitanorum arce ab infideli hoste capta, magnā iacturam fides nostra sit habitura? Ut enim cōpertū omnibus est, religione stare imperia, atque eam demum firmam esse fortunatāq; Rempublicam, quæ vnus veri Dei fidem & pietatem constanter colit; ita nemo vestrū ignorat, ad propugnandam conseruandamq; in hisce gentibus Christi religionem, permagni interesse, quā feliciter cum hoste congregiamur, quo euentu geramus bella, quā fortiter vim illatā repellamus; nec posse res nostras, sine maximo fidei incommodo detrimentū pati. Sed quid ego meis vos sermonibus demoror? ite, ite alacres, quo vos Deus, quo Lusitani Regis nomen, quò nominis vestri decus, quò tandem cuncta diuina & humana iura vocant. Imperatorem vestrum sequimini præeuntem. Addite vos illi & in periculo & in gloria socios. Vix dicendi finē Gonzalus fecerat, cū magna in tota concione excitatur admurmuratio, atq; ad arma clamantium strepitus.

Ergo bellico omnes spiritu agitati, tēplo confestim exeunt, domos petunt, arma capiūt, ad littus se proripiūt, parata nauigia conscendunt, è portu soluant, velis remisq; properant, Chiaulū appellant.

Hæc

Hæc autem omnia adeò promptè festineque expediunt, vt ante vigesimum diem, auctore & comite Gonzalo, tanta Lusitanorum militum copia ad Chi-auli oram præstò prætori fuerit, quanta in tota Indica ditione, in grauissimis difficultatibus cogi potest. Defuit tamen votis occasio; nam cum summo tenerentur congregiendi desiderio, hostem, quo cum confingerent, haud reperere. Vbi enim Melicus rem nouit, adeò graui percussus terrore est, vt obsidione statim soluta, turpi fuga sibi, suisque consuluerit. Quandocunque Gonzalus castra sequebatur (quod faciebat non rarò, ac tum potissimum, cum ad bellum Prætor ipse proficerebatur,) in eo totus erat, vt militum animos salutaribus institueret præceptis, atque ad obeundam, si mori in prælio contingeret, Christiano ritum mortem egregiè præparabat. Ob hanc causam non solùm militarem turbam oblata opportunitate ad locum aliquem cogebat, ibique apprehenso manibus crucifixi Christi simulacro, & conscenso tumulo, si quis erat, vel saxo pulpiti loco, vt videri audiri que facilius posset, de Diuina in primis caritate, qua qui moriens caret ad inferos deiicitur; de fide, de obedientia, de Iustitia, de vera fortitudine, de recta confessionis, & Eucharistiæ sacramenta suscipiendi ratione, deque id genus aliis militi necessariis utiliter differebat: sed etiam quocunque se loco occasio & tempus dabant, poenitiæ lauacro expiabat, vt purgatis ritè animis nullisque peccatorum stimulis conscientiam pungentibus, constantius & alacrius in pericula ruerent. Per id tempus Constantinus Iamij Brigantinorum de is filius, Theodosij frater, regio præfectus cubiculo, vir omni virtutum ge-

nere cum latus, summo cum imperio in Indiam ab
 Rege Sebastiano missus, ut eam provinciam, quam
 pro Petro Mascaregna vitam functo Franciscus Bar-
 retus Praetor tenebat, Prorex administraret, anno
 superioris seculi quinquagesimo octavo, ingenti
 bonorum omnium exultatione Goam appulit.
 Nihil potuit tanti Principis adventu iucundius
 Gonzalo nuntiari. Nouerat optimos viri mores,
 & in Christi fidem, atque in omnem pietatem val-
 de propensam naturam. In magnam proinde
 spem adductus est, fore, ut res Christiana sub eius
 auspiciis maximum esset per totum Orientem ha-
 bitura incrementum. Nec ipsum sua spes fefellit:
 sic enim Constantinus in omnibus officij sui parti-
 bus integre se gessit, tantumque sua auctoritate &
 industria per barbaras illas nationes Christi fidem
 propagavit, stabilivitque, ut hoc in genere ni-
 hil ferè desiderari ulterius potuerit. Multa Gon-
 zalus ad pietatem attinentia à Constantino petiit,
 & facile impetrauit. Inter reliqua illud, ut cele-
 bre & magnificum toto Oriente templum Tho-
 mæ Apostolo, Indiæ Patrono, Goæ erigeret. Peti-
 tionis causa fuit, quod anno post ipsius Constantini
 in Indiam adventum secundo, (is erat à Christo
 nato quinquagesimus nonus post millesimum quin-
 gentesimum) Narsinghæ Rex cum præpotente ex-
 ercitu, in quo sexaginta & amplius armatorum mil-
 lia, & Elephantorum ingens copia, Choromand-
 lem inuadens, præter multos mortales in seruitutem
 inde abductos, plurimamque magni pretij & varij
 generis supellectilem, sacras etiam abstulit Beati
 Apostoli Thomæ reliquias, arcula affabre & scite
 laborata inclusas, quæ Meliapore asseruabantur.
 Quamquam Rex barbarus, ubi nouit ea capsa præ-
 dictas

dictas reliquias cōtineri, quas sciebat apud maiores suos in summa semper veneratione fuisse, religione correptus, eam quam primum restituendam curavit. Cū igitur hac de re inter Proregem & Gonzalum sermo fortè incidisset, opportunum Pater benè merendi de Beato Apostolo, cui maximè erat deditus, occasionem nactus, accusare coepit Goensium ciuium incuriam, quòd in ea vrbe, quæ totius Indiani Imperij caput est, nullum haberent templum, quo ipsæ Indiæ Patronus, tam in ipsos beneficus ac salutaris, priuatim coleretur. Sed nimirum hæc tibi, inquit, inclyte Princeps, debatur gloria. Te vnum Thomas expectabat, à quo dignam meritis suis, dignam tua magnificentia ædem acciperet, Vix ista Gonzalus. Prorex verò, quo erat in Apostolum animo, pro tam grato sibi cōsilio gratias Patri ingètes agens, extemplo misit, qui darent operi initiū, & quæra fieri celeritate posset, fanum extruerent amplitudine & elegantia clarissimum. Quod propter operarum multitudinem, & necessariæ materiæ abundantiam breui perfectum est. Nequeo sine piaculo præterire, quod est à multis obseruatum, omnes Gentiles, qui in hac extruptione operam posuere (erat autem magnus eorum numerus) Apostoli Thomæ precibus adiutos à superstitionum tenebris ad Euangelicum splendorem transisse.

(:.)

VITÆ